

fringliggende Gader er flere Bagerier i Nærheden, og derfor har denne Bagergaard, uagtet den ligger paa Østergade, ikke en saa stor Værdi. Den vilde vistnok, som sagt, faae en større Værdi, naar den blev benyttet til en anden Næringsvei. Jeg tror derfor ikke, at der kan være nogen anden Grund til at tilstaae Bagerne en saadan Erstatning.

Krabbe: Det er ved at gennemgaae Actstykkerne i denne Sag og Betænkningerne fra mange forskjellige Autoriteter, som maae betragtes som Præmisserne til de ligesaa Rescriptet af 1739 indtil den egl. Resolution af 1841 udgaaede Bestemmelser om Ordningen af Bagerneringen i Kjøbenhavn, at Udvalget er kommet til den Overbeviisning, at disse Bestemmelser, der forøvrigt ikke ere givne i Form af Love eller som Privilegier, ikke hjemle Bagerne det Monopol, som de paaftnae at være i Besiddelse af, og Udvalget har derfor hverken kunnet indrømme Bagerne noget som helst Netskrav paa Erstatning, naar Bagerneringen frigives, eller tilraade, at der i Loven aabnes dem Udgang til at faae Spørgsmaalet om Erstatning afgjort ved Domstolene. Det er vel anført, at den nuværende Tilstand har været af en saa lang Varighed, og at enkelte af de souveraine Konger have givet et saa bestemt Løfte om, at Bagergaardenes Antal ikke uden Nødvendighed skulde forøges, at Billighed talte for, at der tilstodes Eierne af Bagergaardene, hvis Værdi vilde forringes, naar Antallet deraf forøgedes, en Erstatning for det Tab, de derved vilde lide, og man har i den Henseende draget en Paralel mellem Bagerne og Eierne af det frie Hartkorn. Denne Paralel forekommer mig imidlertid ikke at være meget heldig; thi, selv om man antager, at Eierne af det frie Hartkorn ikke havde fuldgjaldigt Netskrav, men kun et Billighedskrav paa Erstatning, saa er der dog en temmelig betydelig Forskjel derimellem, idet det var en Skattebyrde, som blev paalagt det frie Hartkorn, en aarlig bestemt Afgift, for hvilken Erstatningen kunde udregnes efter et simpelt Regnestykke. Men i dette Tilfælde vilde Erstatningen være aldeles vilkaarlig og for Diebliffet aldeles ubestemmelig; thi det er dog ingen afgjort Sag, at Bagerne vilde lide i deres Næring ved denne Lov.

Det er en almindelig Mening, at 50 vel indrettede Bagerier her i Kjøbenhavn meget vel vilde kunne forsyne Byen med Brød, og det er derfor, efter min Formening, ikke rimeligt, at der vil blive en meget betydelig Concurrence, naar Loven træder i Kraft. Det skulde da være, at der vilde blive oprettet meget store Bagerier, men herfor kan dog Bagerlauget ikke i dette Diebliff sikkre sig; thi Regjeringen er jo i Besiddelse af Retten til at udstede Bevillinger til sliige Bageriers Anlæg. Det forekommer mig i det Hele taget, at man maa være meget forsigtig med at indrømme en Pengeerstatning, hvor der ikke er et gjaldigt Netskrav, en Udkomst til Erstatning, da man jo derved vanskelig vilde kunne løse de Baand, som hvile paa Næringsfriheden, og som Grundloven paabyder at skulle løses, uden at man da bestandigt kommer tilbage til det samme Spørgsmaal om Erstatning. Min ærede Sidesmand (Lüttichau) har bemærket, at der var Anledning for Bagerne til at antage, at de vare i Besiddelse af et saadant Privilegium, og at de derfor billigviis burde have Erstatning; men det forekommer mig dog, at der her ikke kan være Spørgsmaal om, hvad Bagerne troe eller antage, men hvad de have Ret til at antage; og netop fordi der kunde være Anledning for dem til at antage, at det var et virkelig reelt Privilegium, de vare i Besiddelse af, har jo ogsaa Udvalget ikke alene foreslaaet, at det ærede Thing skulde gaae ind paa Lovudkastet, men endog saa lagt en Bestemmelse til, som var optagen i det Lovudkast, der i første Sæssion blev forelagt for Folkethinget, og som gaaer ud paa, at i det Mellemrum, inden hvilket denne Lov træder i Kraft, skal Regjeringen ikke kunne meddele Bevilling til flere Bageriers Anlæg her i Kjøbenhavn. Den høitærede Indenrigsminister har allerede gjendrevet den ærede Secretairs (Drejer) Uttringer, forsaavidt han vilde anstille en Sammenligning imellem Bagerne og Bryggerne; men den ærede Secretair anførte ogsaa Jagtloven som et Beviis paa, at en Erstatning kunde bestemmes, som ikke var aldeles afgjort. Jeg maa dog gjøre den ærede Secretair opmærksom paa, at en Bildtskade dog ialtsald er en Skade, der